

Innst. 351 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:133 S (2010–2011)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen og Arne Sortevik om 4 mrd. kroner ekstra i straksbevilgning til vedlikeholdstiltak på veinettet

Til Stortinget

Sammendrag

I representantforslaget fremmes følgende forslag:

«I

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, forhøyes med</i>	2 000 000 000
		fra kr 7 170 100 000 til kr 9 170 100 000	

II

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	68	(NY) Veivedlikehold, bevilges med	2 000 000 000
		fra kr 0 til kr 2 000 000 000»	

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredrik-

sen, Ingebjørg Godskesen, Bård Hoksrud og Arne Sortevik, fra Høyre, Øyvind Halleraker, Lars Myraune og Ingjerd Schou, og fra Kristelig Folkeparti, lederen Knut Arild Hareide, visertil at vinteren 2010/2011 ble nok en hard vinter for det norske veinettet. Etter mange års økende etterslep

innenfor veivedlikehold har de to siste vintrene med ekstra mye snø og kulde gitt ekstra vedlikeholdsmessige utfordringer.

Flertallet er kjent med at det fra veimyndighetene nok en gang er satt i gang kartlegging av vedlikeholdsetterslepet på stam- og fylkesveinettet. Flertallet peker på at kartlegging ikke bedrer veinettet, men kan utsette nødvendig ekstra innsats for å ruste opp veikapitalen og derved gi ytterligere forfall. Flertallet viser til en rekke medieoppslag som på en tydelig måte dokumenterer riks- og fylkesveier med dårlig standard over hele landet. Flertallet viser også til rapporter fra ulike instanser, bl.a. Rådgivende Ingeniørers Forening, som både bekrefter og dokumenterer situasjonen. Flertallet har også merket seg fra transport- og kommunikasjonskomiteens egne befaringsreiser i landets fylker, at vedlikeholdssituasjonen på riks- og fylkesveier mange steder er svært dårlig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Anne Marit Bjørnflaten, Susanne Bratli, Freddy de Ruiten, Gorm Kjernli, Magne Rommetveit og Tone Merete Sønsterud, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, og fra Senterpartiet, Janne Sjelmo Nordås, mener vedlikeholdte veier er viktig både for god fremkommelighet og for trafikksikkerhet, og er glad for at regjeringen med budsjettet for 2011 stopper forfallet på veinettet i Norge. Bevilgningene til veivedlikehold er på 1,55 mrd. kroner i 2011, en økning på 60 pst. fra 2010. Det legges opp til at 3 600 km vei får nytt dekke i løpet av 2011. Disse medlemmer mener det er viktig at arbeidet med å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på norske veier fortsetter i årene som kommer. Disse medlemmer vil også peke på at fylkene ved overføringen av øvrige riksveier i 2010 fikk styrket sin ramme med 1 mrd. kroner i frie inntekter. Denne rammen er videreført i 2011.

Disse medlemmer viser til at det ikke vil være mulig å øke bevilgningene på den måten forslagsstillerne legger opp til innenfor eksisterende asfaltkontrakter eller entreprenørmarkedet, og registrerer at Fremskrittspartiets urealistiske overbudspolitikken ikke vil være gjennomførbar. Disse med-

lemmer vil videre vise til svarbrev fra Samferdselsdepartementet til komiteen datert 11. mai 2011 (vedlagt), og har for øvrig ingen merknader. På denne bakgrunn vil disse medlemmer foreslå at forslaget ikke vedtas.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har videre merket seg tydelige tilbakemeldinger fra mange av landets fylkeskommuner om at den forsterkede vedlikeholdsutfordringen som forvaltningsreformen har gitt, ikke kan løses uten ekstra midler fra staten ut over det opplegget som hittil har fulgt reformen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er påkrevet med en omfattende innsats fra statlig hold for å ruste opp dagens riks- og fylkesveier. Det må gjøres i ordinære budsjetter, men bør påbegynnes gjennom bevilgning av ekstraordinære midler i 2011 slik medlemmene fra Fremskrittspartiet foreslår i denne saken.

Disse medlemmer mener derfor at det er nødvendig med ekstraordinære tiltak for å styrke veivedlikeholdet. Av foreslått beløp på 4 mrd. kroner legger disse medlemmer til grunn at 1 mrd. kroner brukes til vedlikehold av broer og tunneler, og at det samlede beløp fordeles med en halvpart hver til hhv. riksveier og fylkesveier.

Disse medlemmer har merket seg at samferdselsministeren i sine kommentarer til forslaget, gitt i brev datert 11. mai 2011 hevder at det ikke vil være mulig å bruke så mye ekstra på vedlikehold i inneværende år. Disse medlemmer deler ikke dette synet. Disse medlemmer mener at en betydelig ekstrabevilgning nå gir et tydelig signal om ekstra satsing på vedlikehold slik at både planlegging og gjennomføring kan skje i 2011.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringspartiene mener at økt innsats til vedlikehold av norske veier i 2011 ut over det beløpet som følger av regjeringens budsjett for 2011, er «urealistisk overbudspolitikken». Disse medlemmer avviser at økt innsats for å utbedre dårlige veier i Norge er urealistisk i forhold til økonomi og kapasitet, og viser for øvrig til representantforslaget.

Disse medlemmer fremmer derfor forslaget i representantforslaget, og foreslår:

«I

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, forhøyes med</i>	2 000 000 000
		fra kr 7 170 100 000 til kr 9 170 100 000	

II

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	68	(NY) Veivedlikehold, bevilges med fra kr 0 til kr 2 000 000 000»	2 000 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til forslag i Høyres transportplan og Høyres alternative statsbudsjett om et vedlikeholdsfond på 50 mrd. kroner, og hvor avkastningen skal øremerkes å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på vei og bane.

Disse medlemmer mener det er behov for en ekstraordinær innsats og er lite tilfreds med at regjeringen ikke er villig til å gå inn for løsninger som kunne brakt veiene i bedre stand raskere.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis forslag og merknader i forbindelse med Nasjonal transportplan 2010–2019, samt Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2011, jf. Innst. 13 S (2010–2011). Dette medlem er enig med forslagsstillerne i at det trengs betydelig innsats for å forbedre kvaliteten på veiene, men at bevilgningsforslag på denne størrelsen primært bør behandles i forbindelse med de ordinære budsjettprosesser.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

«I

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72, forhøyes med</i> fra kr 7 170 100 000 til kr 9 170 100 000	2 000 000 000

II

I statsbudsjettet for 2011 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	68	(NY) Veivedlikehold, bevilges med fra kr 0 til kr 2 000 000 000»	2 000 000 000

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til representantforslaget og merknadene og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:133 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen og Arne Sortevik om 4 mrd. kroner ekstra i straksbevilgning til vedlikeholdstiltak på veinettet – vedtas ikke.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 24. mai 2011

Knut Arild Hareide

leder

Arne Sortevik

ordfører

Vedlegg

Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til transport- og kommunikasjonskomiteen, datert 11. mai 2011

Representantforslag - Dok. 8:133 S (2010-2011) fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan Erik Fredriksen, Ingeborg Godskesen og Arne Sortevik om 4 mrd. kroner ekstra i straksbevilgning til vedlikeholdstiltak på vegnettet

Jeg viser til brev fra transport- og kommunikasjonskomiteen av 26. april 2011.

Regjeringen er opptatt av at riks- og fylkesvegnettet forvaltes på en god måte. Regjeringen har derfor økt satsingen på veg i Nasjonal transportplan 2010-2019 og i de årlige budsjettene. Bevilgningene til veg er nå på et historisk høyt nivå. I budsjettet for 2011 er det satt av 1,55 milliarder kr til vedlikehold. Dette er en økning på 60 prosent i forhold til saldert budsjett for 2010. Denne økningen ble gjort for å sikre at forfallet ikke øker ytterligere.

Statens vegvesen er bedt om å utrede behovet for drift og vedlikehold nærmere i forslag til Nasjonal transportplan 2014-23. I dette arbeidet inngår også å utrede hva som trengs for å ta igjen forfallet i veginfrastrukturen.

Forslagsstillerne foreslår en ekstra tildeling til vedlikehold i 2011 på totalt 4 milliarder kroner. Etter Samferdselsdepartementets mening er det ikke mulig å bruke så mye ekstra på vedlikehold i inneværende år. Innenfor eksisterende asfaltkontrakter har Statens vegvesen anledning til å øke kontraktene med inntil 15 % av kontraktsummen, dvs. om lag 270 millioner kroner på riks- og fylkesveg til sammen. Det er mulig å lyse ut nye anbud, men det vil ikke være praktisk mulig med utlysning i den størrelsesorden forslagsstillerne forespeiler.

Samferdselsdepartementet viser til forslaget om å øremerke midler til vedlikehold på fylkevegnettet.

Det ble ved forvaltningsreformen lagt til grunn at det nye fylkesvegnett skulle rammefinansieres i tråd med hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren. Midlene som ble overført fra staten til fylkeskommunene ved forvaltningsreformen, inkludert midler til drift og vedlikehold, bevilges derfor over rammetilskuddet til fylkeskommunene på Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) sitt budsjett. Rammefinansiering gir rom for lokale prioriteringer basert på lokale behov, og gir samlet sett lite administrasjon og den mest effektive og treffsikre ressursbruken. Prinsipielt sett bør eventuelle økte bevilgninger til vedlikehold på fylkesveg nettet komme i form av rammetilskudd.

Etter at forvaltningsreformen trådte i kraft 1. januar 2010, har fylkeskommunene fått en langt viktigere rolle som vegeier med ansvar for 44 000 km veg, mot 17 000 km tidligere. Fylkeskommunene fikk i 2010 overført de midlene staten tidligere hadde brukt til oppgavene. I tillegg til å videreføre nivået på de tidligere statlige bevilgningene til samferdselsoppgavene, ble fylkeskommunenes rammer styrket med 1 milliard kroner i frie inntekter, fordelt mellom fylkene etter samme modell som investeringsmidlene. Den økonomiske rammen til fylkeskommunene over KRD er samlet sett økt med 6,9 milliarder kroner i forbindelse med overtakelsen av samferdselsoppgavene. Denne rammen er videreført i 2011. Det er videre etablert en ordning med rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene, og det bevilges statlige midler til rassikring på fylkesvegnettet. I Nasjonal transportplan 2010-2019 er det lagt opp til ei årlig ramme til rassikring på fylkesveger på 500 millioner kroner.